

STORTINGET

Innst. 63 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Meld. St. 32 (2023–2024)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Datatilsynets og Personvernemndas årsrapportar for 2023

Til Stortinget

Sammendrag

Det blir i meldinga vist til at Datatilsynet og Personvernemnda er uavhengige forvaltningsorgan som ikkje kan instruerast om behandlinga av einskildsaker eller den faglege verksemda elles. Kvart år sender dei sin årsrapport til departementet, som legg rapportane fram for Stortinget. Rapportane for 2023 er vedlagde meldinga.

I punkt 1 i meldinga går merknader frå Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet til årsrapporten til Datatilsynet for 2023 fram. I meldinga blir det vist til at dei prioriteringane Datatilsynet har gjort i 2023, er baserte på følgjande tre delmål frå strategi til tilsynet:

- Personvern for barn og unge
- Internasjonalt arbeid
- Den regulatoriske sandkassen

Som prioritert verkemiddel har Datatilsynet i rapporteringsåret særleg arbeidd med saksbehandling og kontroll. Tilsynsverksemda har vore høgare prioritert i 2023 enn i dei førre åra. I tillegg har tilsynet prioritert omfattande dialog med verksemder i offentleg og privat sektor, mellom anna gjennom innspelsmøte med om lag 160 verksemder.

I punkt 1.1 i meldinga blir det gjort ein omtale av organisasjon og budsjett og i punkt 1.2 om saksbehand-

ling, mellom anna om auke og kompleksiteten i saksmengda og vidare om avviksmeldingar, vedtak, sanksjonar, tilsyn, krav om dokumentinnsyn, kommunikasjonsverksemd, regulatorisk sandkasse for personvern-fagleg innovasjon og digitalisering, og internasjonal verksemd. Til slutt i punktet går vurderingane til departementet fram. Vidare blir det gjort ein omtale av styring og kontroll i verksemda i punkt 1.3 og av framtidsutsikter i punkt 1.4.

I punkt 2 i meldinga går merknader frå Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet til årsrapporten til Personvernemnda for 2023 fram. Det blir gjort ein omtale av organisasjon og budsjett, om saksbehandlinga og auke i saksmengda og kompleksiteten, omtale av fleire store saker, og om framtidsutsikter. Til slutt i punktet går vurderingane til departementet fram.

Sjå meldinga for nærare omtale.

Dokumenta i saken er tilgjengelege på sakssida på [stortinget.no](#).

Komiteens behandling

Komiteen har invitert til skriftlige høringsinnspill, men ikke mottatt noen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Siri Gåsemyr Staalesen, Terje Sørvik og lederen Lene Vågslid, fra Høyre, Mudassar Kapur og Anne Kristine Linnestad, fra Senterpartiet, Heidi Greni og Kathrine Kleveland, fra

Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen og Erlend Wiborg, fra Sosialistisk Venstreparti, Birgit Oline Kjerstad, og fra Rødt, Tobias Drevland Lund, viser til at Datatilsynets hovedmål er et godt personvern for alle.

Komiteen merker seg at antall krav om dokumentinnsyn har økt jevnt de siste årene. Siden 2020 har krav om dokumentinnsyn mer enn doblet seg.

Komiteen merker seg at den markante økningen i antall klager fra 2022 til 2023 blant annet kommer av at Datatilsynet, i et forsøk på å spare ressurser, har avsluttet en rekke mindre alvorlige saker uten å fatte realitetsvedtak.

Komiteen merker seg at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet er godt tilfreds med arbeidet Datatilsynet har utført i rapporteringsåret. Aktivitetsnivået har vært høyt, og tilsynet har jobbet godt for å tilpasse virksomheten til sakstilfanget.

Komiteen merker seg at Datatilsynet mener at kunstig intelligens vil påvirke personvernet, og at Datatilsynet mener det vil være viktig å kunne bidra til etisk og forsvarlig bruk av kunstig intelligens i samsvar med regjeringens mål. Komiteen merker seg i den sammenheng også at Datatilsynet framover vil få en viktig oppgave med å håndheve ikke bare personopplysningsloven på alle samfunnsområder, men også andre regelverk med betydning for denne utviklingen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Rødt merker seg at saksmengden til Personvernemnda har vært jevnt stigende siden Personvernemnda ble opprettet i 2018. Sakene blir stadig mer komplekse og tidkrevende. Når antallet saker har økt, har også antallet vedtak, klager og avviksmeldinger økt. Disse medlemmer merker seg at det var en markant økning av klager fra 2022 til 2023, og at rapporten viser til at økningen i stor grad skyldes at Datatilsynet avsluttet en rekke mindre alvorlige saker uten å fatte realitetsvedtak i et forsøk på å spare ressurser. Sakene gjaldt blant annet kameraovervåking i naboforhold og ulike klager på behandling av personopplysninger i arbeidsforhold. Disse medlemmer merker seg at mange av disse sakene har Personvernemnda sendt tilbake til Datatilsynet for ny behandling, da nemnda er av den oppfatning at Datatilsynet etter personvernforordningen ikke har anledning til å avslutte saker uten å fatte vedtak.

Disse medlemmer viser til at det i 2023 var seks avgjørelser for brudd på personvernregelverket. Dette utgjorde totalt 13,4 mill. kroner i gebyr. Disse medlemmer viser til at dette er en stor nedgang fra 17 avgjørelser i 2022, som totalt ila ca. 80 mill. kroner i gebyr. Disse medlemmer merker seg at dette sannsynligvis henger sammen med at dette er saker som Datatilsynet, av ressursmessige hensyn, har valgt å prioritere ned.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Datatilsynets regulatoriske sandkasse ble opprettet som et prosjekt under regjeringen Solberg høsten 2020. I 2023 gikk den regulatoriske sandkassen over til å bli et permanent tilbud. Opprinnelig var oppgaven til den regulatoriske sandkassen å stimulere til innovasjon og kunstig intelligens ut ifra et personvernperspektiv, og fra 2023 ble mandatet utvidet til også å omfatte annen personvernvennlig innovasjon og digitalisering.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i 2023 ble gjennomført en evaluering av den regulatoriske sandkassen, og merker seg at både oppdragsgiverne, deltakerne i prosjektene og andre med kjennskap til sandkassen mener den bidrar til økt kompetanse på KI sett fra et personvernståsted.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at Personvernemnda i sin årsrapport peker på at enkelte komplekse saker tar mye av kapasiteten og bidrar til økt behandlingstid. Nemnda består av syv medlemmer som sitter i nemnda ved siden av ordinære jobber, og én ansatt i sekretariatet. Nemnda er endelig administrativ instans for vedtak i saker fra Datatilsynet og bidrar ifølge årsrapporten til rettsavklaringer. Disse medlemmer mener det er viktig å sikre uavhengighet til behandlingsansvarlige samt tilstrekkelig personvernkompetanse når det oppnevnes medlemmer til en ny fireårsperiode. Personvernkommisjonen, jf. NOU 2022: 11, skriver at det bør gjøres jevnlig evalueringer av Personvernemnda, og at disse bør se på om nemnda utfører sin funksjon på tilstrekkelig vis, og om den er velfungerende. Konkurransetilsynet fikk i 2023 søksmålsadgang for vedtak fra sin klageinstans. Dette ble innført slik at Konkurransetilsynet kan sørge for at saker av særlig viktighet eller prinsipielle spørsmål blir prøvd i domstolene. Samtidig kan ikke Datatilsynet prøve saker ført for Personvernemnda for retten.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det i 2025 gjennomføres en evaluering av om Personvernemnda utfører sin funksjon på tilstrekkelig vis, og om den er velfungerende, kompetent og tilstrekkelig uavhengig av de behandlingsansvarlige.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det utredes om Datatilsynet bør få søksmålsadgang for Personvernemndas vedtak ved prinsipielle spørsmål, slik Konkurransetilsynet har.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at det i 2025 gjennomføres en evaluering av om Personvernemnda utfører sin funksjon på tilstrekkelig vis, og om den er velfungerende, kompetent og tilstrekkelig uavhengig av de behandlingsansvarlige.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for at det utredes om Datatilsynet bør få søksmålsadgang for Personvern-

nemndas vedtak ved prinsipielle spørsmål, slik Konkurransetilsynet har.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Meld. St. 32 (2023–2024) – Datatilsynets og Personvernemndas årsrapportar for 2023 – vedlegges protokollen.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 26. november 2024

Lene Vågslid

leder

Kathrine Kleveland

ordfører

